

DO EMIRÁTŮ TEMNOTOU DŮCHODCE V DUBAJI

Skvělý spisovatel a odvážný letec Antoine de Saint-Exupéry nenapsal jen „Malého prince“, ale i „Noční let“. Tehdejší putování oblohou za tmy bylo jedno velké vzrůšo. Taky jsem si užil. Prokecal jsem se až do pilotní kabiny.

Vlastní cesta do Dubaje začala násobnou prověrkou pasů, telefonů, platebních karet a dvojice peněženek (koruny a valuty) dohromady asi s jedním tisícem dvěma sty amerických dolarů a nějaká eura k tomu, léků a jiných důležitostí.

Pak důchodce připomněl kočkám způsobné chování, až je bude dvakrát denně krmit a zaopatřovat pečovatelka Hanka.

Veškeré přípravy tím byly završeny.

Prvních osmdesát metrů ze čtyři a půl tisíce kilometrů dlouhé pouti do Dubaje jdeme po svých na zastávku MHD. Pokračujeme busem k nádraží.

Neradi s manželkou riskujeme. Letadlo sice odlétá až v pondělí po poledni, ale jen pouhé tři hodiny časové rezervy mezi příjezdem prvního ranního vlaku do Vídně a plánovaným startem letadla nás děsily.

Večer v rakouské metropoli bude cestovatelským bonusem.

Jak je ctěným čtenářům již dobře známo, rád se dávám s kdekým do řeči. První příležitost se naskytla hned v odbavovací hale budějovického nádraží právě daného za jednu miliardu do pucu.

Chybička se bohužel vloudila.

Turniket na WC nepracoval ok.

Přes moji chabou angličtinu jsem postřehl platební problém slečny cizinky z vedlejší lavice. Karta se nenačetla, nemohla jít čurat.

Naše okamžitá rodinná dotace člence jihoafrické výpravy za sněhem do Evropy zachránila tmavovlásku od nejhoršího. Na videu jsou Afričané ti, co nastupují do vlakové soupravy.

Naše dvě výpravy byly zpodobněním cestovatelského paradoxu. Oni si přijeli užít chladu a ledu, my míříme za teplem. Cestovky si mnou ruce.

Leden návštěvníkům z jižní polokoule vyšel vstříc. Sněhu bylo od Velenic na padesát kilometrů do Rakouska dvacet, třicet centimetrů. Jinde ani vločka.

My si na teplíčko trpělivě až do pondělního večera počkáme.

Pohodlně jsme na státní hranici přestoupili my i Afričané.

Austriácké vlaky jsou čisté a nejsem si vědom kontroly jízdenek. Dobře jsem však postřehl nepřehledná značení na perónech. Přestupovali jsme ve Vídni dvakrát a vždy jsem se musel domorodců zeptat odkud to za pět minut jede právě tam, kam potřebujeme.

Při pohledu zpět byla z hlediska tíživé navigační nejistoty rakouská nádraží za celou výpravu neblahou jedničkou.

Vídeň letiště, vystupovat.

Nejdeme s davem k letištním terminálům. Zcela osamoceni míříme moderním, leč stavebně nenápaditým, podzemím k hotelu. Jedna pozoruhodnost se přece vyskytla. Spojovací chodba z letištního nádraží k hotelovému komplexu dlouhá tři stovky metrů. Živáčka jsme v ní nepotkali.

Před recepcí naší cestovatelské nocležny kupodivu stála fronta a v zástupu slečna s čínským (taiwanským) pasem v ruce. Rozprava byla krátká, ale vyzvěděl jsem, že přijela do Evropy studovat.

Mají se mladí povětšinou dobře v dnešní době.

S hlavami plnými znalostí z celého světa se třeba právě a konečně generaci Z podaří vybudovat ráj na Zemi či něco podobného.

Uvidíme. – My důchodci už ne.

V šedém a pink přespávacím hotelu MOXY na pokoji čtyři sta dvacet jedna nebyla skříň ani polička, ale naskýtal se skvělý výhled na práh dráhy šestnáct.

Chybějící příkrývku, jednu společnou s manželkou nedám tady ani nikde jinde, přívětivá pokojská z Ukrajiny doručila za pět minut.

Zvuková izolace cestovatelské ubytovny byla dokonalá, startující čtyřmotorák Airbus A 380 na vzletový výkon byl sotva slyšet.

Odložili jsme kufry. Omyli tváře.

Do Vídně na čumendu jsme se vrátili „S“ vlakem, protože „Zelený expres“ se nám jevil poněkud finančně nákladným.

Správné nástupiště nám pomohl nalézt mladík z Běloruska. Ruština se šikla. Asi zdrhnul nedávno a cizí jazyky ještě neovládal, ale podzemní stanici znal dobře.

Třeba byl vyzvědač.

I ve Vídni je něco za něco. Levný městský rychlovlak (S-Zug) se coural od zastávky k zastávce. Trpěli jsme slušnou chutí k jídlu.

Nádraží Vídeň střed je tu. V přilehlém obchodáku hledáme kvapem něco k snědku. Vybrali jsme levnou restauraci vlastněnou čínským kapitálem.

Muž na penzi si objednal podle názvu ostrou polévku s nudlemi a hovězím masem, pořádný kotel, tedy misku. Byla kořeněná mírně pálivě, zato s čerstvým koriandrem.

Horká bodla skvěle a chutnala výtečně.

Manželka zvolila poněkud zrádně vietnamskou pho (oba národy se v lásce moc nemají, proto ta zmínka o gastronomické věrolomnosti).

V mnohem lepší náladě jdeme do ulic.

Ze stanice Wien Mitte to bylo městem ke Svatému Štěpánu pár kroků. Rakouská metropole je v lednu vlezle chladná.

Kdysi hlavní město mocné říše se od naší Prahy převyším liší asfaltem vozovek. Pražské dláždění ulicím i uličkám sluší nesrovnatelně víc.

V době naší návštěvy měla Vídeň ještě jeden obří uzel na kultuře veřejného prostoru. Na vrcholné gotice skvostného dómu plandal reklamní plakát Lidlu, odhaduji desetkrát patnáct metrů a nebudil veřejné pohoršení.

Chápu, že údržba chrámu si žádá mnohem více peněz, než nacinká do pokladničky u vchodu. Brzy se dozvíte, jak stejný zádrhel rozlouskli Emiráťané.

Dle mého deset nula pro Spojené arabské emiráty.

Vrátili jsme se do hotelu.

Noc byla klidná i po dvou pivech na osobu v hotelové společenské jídelně plné dětí. Docela rušno. Dospělí, co

Vídeňský chrám jako reklamní plocha (leden 2025).

nehráli s dětmi hry, bavili se s mobily. My taky.

Noc byla klidná, jak je čtenářům již známo, byl pokoj proti hluku utěsněn dokonale.

Snídani jsme si naservírovali vydatnou. Byla v ceně.

Pěšky jsme došli do letištního terminálu. Na předlouhé pouti k Perskému zálivu dalších pět stovek metrů chůze za námi.

Check-in dopadl skvěle. Máme sedadla 6A a 6B. Čirá klika. Čedok cestovka v tomto případě nedokázal, a ani nemohl, volbu místa ovlivnit. Sedadlo A je u okénka v šesté řadě ještě před křídlem, vlevo po směru letu.

Budu skvěle vidět ven.

V terminálu houfy lidí. S velkým štěstím jsme zabrali místo u pidistolku pro čtyři. Manželka vyrazila pro kávu a něco k snědku.

Já si všiml osamělé mladé dámy z Východu poněkud ostýchavě hledající zrakem místo k spočinutí. Posunek pochopila. Jedna židle byla pro ni. K smůle čínštiny přilétla z Japonska.

Společenská konverzace přesto proběhla. Angličtina je vskutku lingua franca.

Dentální hygienistka hraje na klavír.

Chopili jsme se s manželkou jazykové mise a učili Japonku vyslovovat jméno českého velikána Dvořáka. Nasmáli jsme se všichni tři velice.

Gate se otevřel a my jsme pochopili, jaký je rozdíl mezi naší obvyklou KLM a nízkonákladovou společností Wizz Air Malta.

Na dvě stovky pasažérů stálo v houfu u přepážky. A stálo.

A stálo.

Sednout si není kam.

Následně schodištěm jak do bombového úkrytu, fakt nekecám, jenom nabílený beton, sešli jsme do autobusu.

Letiště Vídeň Schwechat nemám rád.

Pomsta byla sladká, až do Dubaje jsme vydrželi bez palubního jídla i kávy. Měli jsme malé zásoby.

Předpokladem každého úspěšného letu je důkladná předletová příprava. Ještě doma jsem si nahrál do nového tabletu mapy přeletu. Baví mě vědět, na co shůry koukám.

Dunaj patnáct, dvacet sekund po startu jsem poznal hned, potom airbus utonul v oblačnosti.

Slováci hned za rohem měli jasno.

Bratislavu a jezero Gabčíkovo jsem určil také správně. Pak už jen Karpaty v Rumunsku, protože mraky se táhly nad Bulharskem a celým Černým mořem i kusem Asie k tomu.

Pecka přišla za tmy nad východním Tureckem. Ve sláném jezeře Van, protože nemá odtok, zaleskl se Měsíc v úplňku. Jev se opakoval nad Irákem, kdy na hladinách řek a nádrží se vzácně mihl Luny jas, jako by někdo poslal k našemu letadlu zrcadlem prasátko.

A největší překvápko?

Všude na zemi, třeba i v chudém Kurdistanu, svítila nahoru do nebe velká i malá města, drobné vísky i po našem samoty zvané díry. A pod každou žárovkou nepochybně bydlí lidé. Dohromady milióny. Je nás na Zemi opravdu hodně.

Uživatelským nedostatkem středotrupých letadel jsou toalety, před kterými se tvoří dlouhé fronty. Do té nejlepší jsem se dostal právě já. Zdánlivě jsem měl smůlu, protože v okamžiku, kdy jsem přišel na řadu, zatarasila mi cestu sličným tělem letuška.

Anglicky mi sdělila, že nemohu jít dál.

Žvanil důchodce ještě před tím postřehl, že v galley (kuchyňce) zvučí slovenština. Aby řeč nestála, zeptal se, možno-li hovořit česky. Byla zjevně ráda.

Na můj dotaz ohledně jména kapitána odpověděla otázkou: „Ano je z Čech. - Až opustí toaletu, chtěl byste si s ním promluvit?“

Štěstí přeje připraveným mluvčům. Pan pilot asi nevozí často pasažéry s mapou na kolenech, kteří vedou srovnávací navigaci, tedy porovnávají mapu s tím, co vidí na zemi. Na rozdíl od něj jsem nalétal postaru jen asi šedesát pět hodin na větroni letišti v Táboře.

V každém případě se kapitán našeho airbusu projevil jako rovný chlap.

Já, ztracen v mapě, zeptal jsem se: „Letěli jsme nad Basrou?“

Odpověď byla jednoznačně upřímná: „Nevím, my sledujeme jiné navigační body.“

Klídek. GPS pracovala přesně, tak jak má. Basra byla pod letadlem, proto jsem ji neviděl.

Dnes kapitáni hledí na tablety uvnitř kabiny a vědí na-prosto přesně, kde jsou, na rozdíl od dávných předchůdců, co klopotně s logaritmickými pravítky počítali polohu aeroplánu na trati. Koukat z okna pilotní kabiny není v módě ani praktické.

Krátce poté spatřili jsme rozzářené emiráty Adžmán a Dubaj, taky Šardžá a prolétli úplňkem úchvatně nasvícené noční mraky kumuly. Vzápětí jsme byli na zemi.

Letiště v Dubaji (DXB) má tři terminály, ten číslo dva je pro nemajetné, jako jsme my. Do autobusu se zhurta drali rakouští důchodci, my v klidu vyčkávali. Hrabal jsem se až za ženou. Na přistavené schůdky jsem ale na první pokus nedošel.

Vlídným hlasem mě letuška zvala jménem kapitána do kokpitu!

Byl jsem předvídavě rozpolcen. Manželka už na betonu jistě vzhlíží nahoru, co kde zase vyvádím.

Přesně tak smýšlela, jak později přiznala.

Wizz Air má ovšem skvělý personál. Palubní průvodčí mě bleskem uklidnila: „Bez mého pokynu autobus neodjede a vaši milou blond paní přivolám nahoru.“

V klidu jsem usedl do křesla kapitána tři sta dvacet

jedničky. Za odborného dohledu se dotýkal levou rukou joysticku, pravou plynových pák i reversu. První důstojník byl rovněž vstřícný, prostě dobrá osádka.

Pěkně jsme si my tři, co se kdy drželi kniplu, pokecali. Třeba o tom, jak jsem už v důchodovém věku vystříhl na kluzáku tři přemety. Profíci zase nadnesli, kolik tisíc hodin už nalétali.

Všeho s mírou. Dovedu se ovládat.

Za šest, nejvýše osm minut jsem se na schůdcích zhluboka nadechl jakoby vlahého jarního vzduchu.

Byl jsem v Dubaji.

Následující kapitola přibližuje cestu do opravdové pohádky nejen v Dubaji, ale i v Abú Dhabí.

jiří macoun

V EMIRÁTECH SE NEKRADE DŮCHODCE V DUBAJI

Filozof Immanuel Kant obdivoval hvězdy a mravní zákon v nás. Důchodce udivil hluboký nezájem dubajských obyvatel o cizí telefony nebo kabelky.

Za doslova pár dní, tedy přesně dva dny, které důchodce zatím strávil ve Spojených emirátech, nelze poznat cizí zemi. K cestování patří zkratky, třeba pěšinka k metru přes zanedbaný trávník.

Nabízejí se i jiné triky. Pojďme na ně.

Důchodce měl kliku. Natrefil znalostní zkratku. Během pojiždění po Abú Dhabí nám průvodkyně Yvona ozřejmila pozoruhodný rys zdejších zvyklostí.

Pro pochopení souvislostí je třeba začít poněkud zešíroka.

Emiráťané jsou nepochybně hrdí na svá vzkvétající knížectví. Snad do úplně posledního dobře ví, že všeobecná prosperita se odvíjí od miliónů návštěvníků, kteří do Dubaje přilétávají utratit své peníze. A vracejí se nejen dobří holubi, ale i jen naprosto spokojení návštěvníci.

Určující je, dle důchodcova soudu, přívětivé ovzduší. Nejzjevněji se pocítí v restauraci nebo kavárně. Tam ale davy turistů povětšinou nechodí. Moderní rozvinutá společnost sytí návštěvníky ve stravovacích „náměstích“ uvnitř obchodních center.

Dubaj není výjimkou.

Vlastně je.

Zdejší prostory k nabrání sil u kávy nebo pořádného jídla jsou rozlehlé a dokonale čisté. Opravdu bez poskvrny, nikde na podlaze ani malé šmouhy špíny.

Základním předpokladem průběžného úklidu špičkové úrovně je dostatek personálu. Šejkové pochopili prospěšnost jistého přetlaku pracovní síly. Mezi stoly food courtu se doslova hemží muži i ženy úklidu.

Práci navíc vykonávají velmi pečlivě. A to byl svým způsobem velký zádrhel.

Pracovitý například Pakistánec spatřil u prázdného stolu nedojedený burger, hranolky s kečupem a s napůl vypitou kolou. Svižně přikvačil, popadl táč, smetl drobky, utřel kapky a už s odpadky pádil tam, kam patří.

Rychlost akce byla občas nepřiměřená, protože jídlo ve skutečnosti nebylo trvale opuštěné, ale třeba maminka musela s malým klukem odběhnout na toaletu. Při návratu k vyleštěnému stolu pak nastaly pravé mrzutosti.

Jak místní obyvatelé zádrhel překlenuli, sdělila nám právě naše skvělá průvodkyně.

Emiráťané nepochybně věří v dobro duše těch druhých.

Našli jednoduchý způsob, jak sdělit příčinlivým uklízečům jasnou zprávu: „Já se vrátím.“

Na desku stolu k nedopité kávě pokládají telefon, notebook či kabelku. Prostě něco cenného, aby bylo zřejmé, že majitel přibude zpět hned nebo později.

V zemi, kde zamykáme dveře bytů na dva západy a jízdní kola důmyslně poutáme ke stojanům ocelovými řetězy, lze takové chování těžko přijmout za vlastní.

Avšak funguje to – v Emirátech.

Přesvědčili jsme se sami.

U vedlejšího stolu v Dubaj Mallu seděli dva asi podnikatelé, popíjeli kávu a studovali každý ve svém notebooku excelovské tabulky. Záležitost vyřídili, opustili počítače a kamsi odběhli. Dobrých deset minut byli pryč. Vrátili se, sbalili stroje, podali si ruce a každý šel svou cestou.

My jsme odvahu nesebrali, pocházíme z jiných poměrů. Na střídačku jsme hlídali batohy. Nejprve jsem si odskočil já a pak manželka.

Toalety jsou v Dubaji kapitola sama pro sebe. Důchodce se k nim vrátí někdy příště, protože po občerstvení v obchodáku se jedeme tréninkově podívat na město z výšky.

Proč cvičně? Náhoda tomu chtěla, nejprve se podařilo získat rezervaci na Frame (150 m), teprve pak v poslední chvíli na Chalífovou věž (830 m).

Dubajský rám (Dubai Frame) je příkladná turistolapka.

Na rozdíl od lepidivého pásku na mouchy nemá poutníky hubit, ale bavit. Soudě podle fronty u vstupu se záměř asi daří.

Ostatně uvízli jsme také.

Budovu ve tvaru obřího rámu na obraz stavěli pět let podle návrhu nizozemského architekta. Dostavěli v roce 2018.

V Dubaji jsou památkáři bez práce. Všude novostavby.

Subtilní rozhlednu umístili správci města v dostatečné vzdálenosti od pravých mrakodrapů Downtownu, protože by sahala domům dubajského středu stěží do pasu.

Metro k Rámu nevede. Ze stanice Max dál pojedeme autobusem, věděli jsme s předstihem. Nebylo úplně

jednoduché najít správnou zastávku. Na dopravním uzlíku pod stanicí metra bylo stanovišť pro městskou nepřehledně víc.

Nejprve jsme vyčkávali v úplně špatném nicméně pozoruhodném přístřešku. Byl připravený na léto. Aby cestující za svých pár dirhamů za jízdenku nestrádali vedrem, jsou mnohé zastávky (čekárny) uzavíratelné a s klimatizací.

Na konečné u Framu jsme si nejprve vyfotili autobus, abychom věděli, jakou linkou nazpátek. Pak následovala důkladná bezpečnostní prohlídka a už jsme se mohli zařadit do fronty na výtah.

Aby se turisté nenudili, ke dveřím prostorné zdviže se prochází pidimuzeem navozujícím ovzduší starobylé rybářské vísky, z které Dubaj vyšla. Expozice dokonalá, jen s malou odchylkou od předlohy.

Ulička nevoní rybinou k zalknutí.

Důchodci se podařilo zaujmout místo u okna výtahové kabiny a na video zvěčnit stoupání severozápadním břevnem do výše.

Horní vodorovný trám Rámu vytváří vyhlídkovou terasu. Pro mnohé je silnou kávou podlaha z průhledného skla. Pocit nic moc lze vůlí překonat nebo se dá pochodovat podél oken po běžném chodníku.

Důchodce nejprve upřel zrak na jihozápad proti slunci. Spatřil esteticky zajímavý obrys šedošedých dubajských mrakodrapů Downtownu, utopených ve velké dáli v rozmázlém oparu.

Řeklo by se pravá cestovatelská romantika, ale pozor, je svérázná.

Významnou část návštěvníků Rámu tvoří děti a po svém způsobu ovlivňují prostředí.

Nejprve ostražitě nožkou prozkoumají skleněnou podlahu. Poté vrhnou vteřinový pohled z okna na Dubaj z výšky. Pro pětileté pěkná nuda. Raději hopsají sem a tam.

Aby se děti zas tak moc na rozhledně netrápily nedostatkem zábavy, přichystal správce objektu stroje na ražbu zlaťáků.

Mašina nejprve schlamstne bankovku v hodnotě deseti dirhamů a pak stačí točit kolesem podobném kolu pro ovládání ventilu parostroje.

Po troše úsilí vypadne z lisu mosazný plíšek s reliéfem jako suvenýr.

To vše za řinčivého randálu, který ve vyhlídkovém tubusu pronikavě rezonuje.

Důchodce rachot přestál s nadhledem.

Ať si děti užijí.

Protilehlý pohled na severovýchod je zadělaný z jiného těsta. Ostrý svit šikmého slunce ze západu zobrazuje úplně odlišnou Dubaj.

Jak důchodce spočítal, domy ve starém městě mají nejvýše čtyři patra, mnohé jen tři, možná některé pět.

Původní Dubaj ze sedmdesátých let dvacátého století je nečekaně placatá a přísně pravoúhlá. Důležitá je i barva, bílá či slonová kost, žádná jiná.

Minulost Dubaje, čtvrt' Deira, je v plánu na pátek.

Ted' ještě okoukneme tuctovou cukrárnu na vyhlídkové terase a sjedeme dolů zdviží vzhůru do skvělé emirátské budoucnosti.

Z výtahu jsme vystoupili do kina s plátnem či promítací plochou ve tvaru vnitřku příčně oddělené půlky skořápky burského oříšku. Působivá prostorová animace průletu Dubají v době asi za padesát let dovede s hlavou

zatočit víc než nedávný pohled z rozhledny dolů do propasti.

„Fram, za mě dobrý,“ prohlásil důchodce v parku pod rozhlednou.

Vracíme se městskou k jezeru, kde nás čeká promenáda u fontány a vodotryskové umění, které ještě mnohem silněji než Rám, přitahuje do Dubaje turisty.

Navštívit zdejší knížectví byl skvělý nápad.

Konečně následuje fontána s promenádou po jezeře na molu, které povoluje pod nohama.

jiří macoun

